

ЗАТВЕРДЖУЮ

Наказ № 149-0 від 30.09.2021

Директор Півень В. А.

Інструкція № 9

з охорони праці під час проведення навчальних занять в майстернях, кабінеті обслуговуючої праці

1. Загальні положення

1.1. Інструкція з безпеки праці в кабінеті обслуговуючої праці поширюється на всіх учасників навчально-виховного процесу під час проведення занять / демонстрацій, практичних і лабораторних робіт / .

1.2. Інструкція розроблена на основі державного нормативного акту про охорону праці ДНАОП 0.00-4.15-98 “Положення про розробку інструкцій з охорони праці”, затвердженого наказом Держнаглядохоронпраці України від 29.01.98 № 9.

1.3. Вимоги зазначеної інструкції є обов’язковими для виконання.

1.4. По даній інструкції працівник інструктується перед початком роботи (первинний інструктаж), а потім через кожні 6 місяців (повторний інструктаж).

1.5. Результати інструктажу заносяться в “Журнал реєстрації інструктажів з питань охорони праці”, в журналі після проходження інструктажу повинні бути підписи інструктуючого та працівника.

1.6. Власник повинен застрахувати працівника від нещасних випадків та професійних захворювань. В разі пошкодження здоров’я працівника з вини власника, він (працівник) має право на відшкодування заподіяної йому шкоди.

1.7. За невиконання даної інструкції працівник несе дисциплінарну, матеріальну, адміністративну та кримінальну відповідальність.

1.8. До роботи допускаються особи, які пройшли вступний інструктаж з охорони праці, інструктаж на робочому місці та інструктаж по пожежній безпеці.

1.9. Працівник повинен:

1.9.1. Виконувати правила внутрішнього трудового розпорядку.

1.9.2. Користуватися спецодягом та засобами індивідуального захисту.

1.9.3. Виконувати тільки ту роботу, яка доручена керівником робіт та по якій проінструктований.

1.9.4. Не виконувати вказівок, які суперечать правилам охорони праці.

1.9.5. Не допускати в робочу зону сторонніх осіб.

1.9.6. Пам'ятати про особисту відповідальність за виконання правил охорони праці та відповідальності за товаришів по роботі.

1.9.7. Вміти надавати першу медичну допомогу при нещасних випадках

1.9.8. Вміти користуватися первинними засобами пожежегасіння.

2.Вимоги безпеки перед початком роботи

2.1. Чітко з'ясуйте порядок і правила безпечних умов праці, протипожежної безпеки.

2.2. Зберігайте голки і булавки в певному місці (спеціальній коробці), не залишайте їх на робочому місці (столі), ні в якому разі не беріть голок, булавок в рот.

2.3. Викройки і тканини прикріплюйте гострими кінцями булавок від себе.

2.4. Зберігайте ножиці у певному місці (коробці). Кладіть їх зімкнутими вістрями від себе.

2.5. Перевірити справність інвентаря, інструментів, пристроїв, з якими необхідно працювати.

2.6. Забезпечити наявність проходів в приміщені, де проводиться прибирання.

Перевірити перед вмиканням електропилососа, електрополотера відповідність напруги електрощітки, справність електрокабеля і штепсельних з'єднань.

3.Вимоги безпеки під час виконання роботи

3.1. Починайте виконувати роботу лише з дозволу відповідної посадової особи, або визначену колом ваших посадових обов'язків.

3.2. Під час роботи на швейній машині.

1. Перевірте наявність і справність заземлення електричної швейної машини.

2. Волосся прибирайте під косинку. Кінці галстуків і косинок не повинні звисати.

3. Не схиляйтесь близько до рухомих частин машини.

4. Не тримайте пальці рук біля лапки, щоб не проколоти голкою.

5. Перед зшиванням переконайтеся у відсутності булавок на лінії шва виробу.

3.3. Під час роботи з праскою.

1. Не залишайте ввімкнену мережу електропраску без нагляду.

2. Вимикайте і вмикайте праску сухими руками.

3. Ставте праску на керамічну підставку.

4. Стежте за нормальною роботою праски, про всі несправності повідомляйте вчителя.
5. Стежте за тим щоб подошва праски не доторкалася до шнура.
6. Вимикайте праску тільки за вилку.
7. У приміщенні з бетонними підлогами під час прасування обов'язково стійте на сухому килимку.

4.Вимоги безпеки після закінчення роботи

4.1.Прибирання робочих місць виконуйте по завершенні роботи або робочого часу.

1. Слідкувати за тим , щоб підлога приміщення завжди була чистою і сухою . Негайно прибирати з підлоги осколки розбитої посуду , також пролити рідини і жири.
2. Користуйтеся при прибиранні приміщення збиральними інвентарями і не прибирайте сміття і відходи безпосередньо руками.
3. Заповнюйте відро гарячою водою не більше , ніж три чверті його об'єму.
4. Не прибирайте приміщення при недостатньому освітленні.
5. .Витирайте підлогу на сухо.
6. Не кладіть ганчірки та інші предмети на обладнання.

5.Вимоги безпеки в екстремальних ситуаціях

5.1.В разі травмування (поранення, опіків тощо) або поганого самопочуття повідомте вчителя (чергового адміністратора).

5.2.У разі виникнення пожежі необхідно:

- вивести учнів (персонал) з приміщення;
- повідомити пожежну охорону за телефоном 101 (або посильним);
- вимкнути електромережу, зачинити вікна і двері, щоб вогонь не поширювався на сусідні приміщення;
- приступити до ліквідації осередку вогню, при цьому легкозаймисті та горючі рідини і електропроводку слід гасити піском, вогнетривким покривалом, порошковим вогнегасником; знеструмлену електропроводку можна гасити водою або будь-якими наявними вогнегасниками.

5.3. В разі виникнення аварійної ситуації слід негайно припинити роботу, якщо робота виконувалась електроспоживачами, відключити їх від електромережі, повідомити про те, що сталося керівника робіт.

5.4. Якщо є потерпілі надавати їм першу медичну допомогу, при необхідності викликати "швидку допомогу".

5.5. Надання першої медичної допомоги.

5.5.1. Надання першої допомоги при ураженні електричним струмом.

При ураженні електричним струмом необхідно негайно звільнити потерпілого від дії електричного струму, відключивши електроустановку від джерела живлення, а при неможливості відключення - відтягнути його від струмоведучих частин за одяг або застосувавши підручний ізоляційний матеріал.

При відсутності у потерпілого дихання і пульсу необхідно робити йому штучне дихання і непрямий масаж серця, звернути увагу на зіниці. Розширені зіниці свідчать про різке погіршення кровообігу мозку. При такому стані необхідно негайно приступити до оживлення потерпілого і викликати швидку медичну допомогу.

5.5.2. Перша допомога при пораненні.

Для надання першої допомоги при пораненні необхідно розкрити індивідуальний пакет, накласти стерильний перев'язочний матеріал, що міститься у ньому на рану і зав'язати її бинтом. Якщо індивідуального пакету якимось чином не буде, то для перев'язки необхідно використати чисту носову хустинку, чисту полотняну ганчірку. На те місце ганчірки, що приходить безпосередньо на рану, бажано накапати декілька капель настойки йоду, щоб одержати пряму розміром більше рани, а після цього накласти ганчірку на рану. Особливо важливо застосовувати настойку йоду зазначеним чином при забруднених ранах.

5.5.3. Перша допомога при переломах, вивихах, ударах.

При переломах і вивихах кінцівок необхідно пошкоджену кінцівку укріпити шиною, фанерною пластинкою, палицею, картоном або іншим подібним предметом. Пошкоджену руку можна також підвесити за допомогою перев'язки або хустинки до шиї і прибинтувати до тулуба.

При передбачуваному переломі черепа (несвідомий стан після удару голови, кровотеча з вух або рота) необхідно прикласти до голови холодний предмет (грілку з льодом або снігом, чи холодною водою) або зробити холодну примочку.

При підозрювані перелому хребта необхідно потерпілого покласти на дошку, не підіймаючи його, чи повернути потерпілого на живіт обличчям униз, наглядаючи при цьому, щоб тулуб не перегинався з метою уникнення ушкодження спинного мозку.

При переломі ребер, ознакою якого є біль при диханні, кашлю, рухах, необхідно туго забинтувати груди чи стягнути їх рушником під час видиху.

5.5.4. Надання першої допомоги при опіках кислотами і лугами.

При попаданні кислоти або лугу на шкіру, ушкодженні ділянки необхідно промити цівкою води на протязі 15-20 хвилин, після цього пошкоджену кислотою поверхню обмити 5%-им розчином питної соди, а обпечену лугом - 3%-ним розчином борної кислоти або розчином оцтової кислоти.

При попаданні на слизову оболонку очей кислоти або лугу необхідно очі ретельно промити цівкою води протягом 15-20 хвилин, після цього промити 2%-

ним розчином борної кислоти. При опіках порожнини рота лугом необхідно полоскати 3%-ним розчином питної соди. При попаданні кислоти в дихальні шляхи потрібно дихати розпиленням за допомогою пульверизатора 10%-ним розчином питної соди, при попаданні лугу – розпиленням 3%-ним розчином оцтової кислоти.

5.5.5. Надання першої допомоги при теплових опіках.

При опіках вогнем, парою, гарячими предметами, ні в якому разі не можна відкривати бульбашки, які утворюються, та перев'язувати опіки бинтом.

При опіках першого ступеня (почервоніння) обпечене місце обробляють ватою, змочену етиловим спиртом.

При опіках другого ступеня (пухирі) обпечене місце обробляють спиртом, 3%-ним марганцевим розчином або 5%-ним розчином таніну.

При опіках третього ступеня (зруйнування шкірної тканини) накривають рану стерильною пов'язкою та викликають лікаря.

5.5.6. Перша допомога при кровотечі.

Для того, щоб зупинити кровотечу, необхідно:

- підняти поранену кінцівку вгору;
- кровоточиву рану закрити перев'язочним матеріалом (із пакета), складеним у клубочок, придавити її зверху, не торкаючись самої рани, потримати на протязі 4-5 хвилин; якщо кровотеча зупинилася, то не знімаючи накладеного матеріалу, поверх нього накласти ще одну подушечку з іншого пакета чи кусок вати і забинтувати поранене місце;

- при сильній кровотечі, яку не можна зупинити пов'язкою, застосовується здавлювання кровоносних судин, які живлять поранену область, при великій кровотечі необхідно терміново викликати лікаря.

5.6. Виконувати всі вказівки керівника робіт по ліквідації небезпеки.

Інструкцію розробила
фахівець з охорони праці

Кальмук В. М.